

Д-ТО „СЪГЛАСИЕ“ — ПЛЪВЕНЪ

ЗЕМЛЕДЪЛСКА

ЗАЩИТА

В. „Земледѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмицата.
Цѣната на вѣстника е за година 6 лева въ прѣдплата. На ученици се отстъпва за 5 лева. За странство се прибавя само пощенскитѣ разноски.

Всѣчко което се отнася до вѣстника се изпраща до администрацията въ плѣвенецъ.

За частни обявления се плаща по 2 1/2 ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѣдебнитѣ пристави се помѣстватъ по особено споразумение

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани рѣкописи не се връщатъ, освѣнъ ако сѣ придружени съ пощенска марка.

ЗЕМЛЕДЪЛСКО-ЕКОНОМИЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редакира се отъ Редакционенъ Комитетъ.

Отговоренъ редакторъ, членъ отъ Редакционенъ Комитетъ: Янко Ст. Забуновъ.

42149

ЗЕМЛЕДЪЛСКО БЮРО

на
Н. КОРМАНОВЪ
въ РУСЕ.

Доставява всички видове земеделски оръдия и машини.

Въ бюрото се намиратъ ножчета за халхладисване, ветеринарни инструменти и доброкачествена мая за подсирване.

Цѣни умерени. Доставка бърза.

СЪОБЩАВАМЕ на Г. Г. абонатитѣ си, че агента ни А. Чорбаджиевъ прѣстава да бѣде такъвъ за напредъ. Молимъ абонатитѣ да нѣматъ довѣрие въ него.

АМЕРИКАНСКИ ЛОЗОВИ ПРЪЧКИ отъ най-распространенитѣ противостоящи на филлоксерата сортове, облагородени и необлагородени, продаватъ се въ разсадника на Ст. Коларовъ, Хр. Ат. Абаджиевъ & Сие въ Плѣвенецъ.
Цѣнорасписъ—**бесплатно**.

ИЗВѢСТЯВАМЕ на почитаемитѣ ни клиенти, че прѣмѣстихме печат-

ПОДЛИСТНИКЪ.

Гласъ изъ земледѣлската срѣда.

Съобщава А. Ст. С-ски.

(Продължение отъ брой 1).

— Нима трѣбва бай Колю, всичката вина да стоваримъ върху правителството, върху политическитѣ си водители? Нима не допушамъ чевъ нѣкой случай, нуждатъ, обстоятелствата, или по право самия животъ заставлява правителството да извърши нѣщо противно на своето убѣждение?

— Азъ допушамъ и туй, даскале, ала никога нѣма да се съглася съ тебѣ, че правителството, че нашитѣ партийни шефове не сѣж прамитѣ, главни, виновници за днешното окаяно материално положение въ страната ни! Да, допушамъ, че въ туй нѣщо иматъ намѣса обстоятелства, независащи отъ никого; допушамъ, че и нашата (на народа) незаинтересованостъ, относително вървежа на работитѣ въ страната ни, е имало влияние въ достиганieto до настоящий лошъ край, но, както казахъ и по прѣди, никога нѣма да се отстраня отъ убѣждението си, че главнитѣ виновници на туй безисходно положение, на този печаленъ край, сѣ пакъ нашитѣ брутални правителства, нашитѣ надмѣвни водители. Туй ще се помжча да го докажа ей сега.

Въ началото слѣдъ освобождението ни и у насъ, както у другитѣ държави, почнаха да се забѣлжаватъ отдѣлни групички отъ

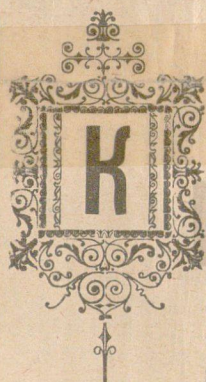
нищата си въ дюна на г. Илия Топуровъ, № 741 до аптеката на Ламби Петровъ.

Съ почитание:

Димитръ & Игнатевъ.

Американски лозови пръчки: присадени и неприядени вкоренени отъ сортоветъ Riparia, Portalis, Rupestris, Solonis, продаватъ въ разсадника на Пирѣстевъ & Сие Ив. Костодиновъ & с. Гаганица, Берковско.

Цѣни — по искване.



КОЙДЕ СИ.

ня си дойде.

— Каква новина; каква вѣстъ за батарския народъ, ченяза, който се не зине отъ българитѣ гдѣ се нами, едвамъ слѣдъ 3 мѣсеца, отъ когъ бѣ излѣзалъ въ чужбина, свавърна на 4-й вечеръта съ Оригъ — Експресния тренъ и безъ да отбива въ столицата си, заминъ за къмъ Тракия. Да, българиятъ князь Фер-

ученитъ ни мжже, различни политически убѣждения. Тѣзи пи, съ течение на врѣмето, почнаха лека-лека да се увеличаватъ — властѣта въ туйме бѣ главний двигателъ: щомъ като кой господинъ бѣде изринатъ отъ министството, или отъ оградата на Народното Сѣние, той почва да враждува спрямо своясперникъ. Такива недоволници бѣха мнѣ. И виждашъ, че около първий господинъ набрали нѣколко такива съмишленници слѣдъ нѣколко врѣме — прѣдъ тебѣ се изѣва една цѣла група (фракция ги нарѣ ако се не лжа). Ала тази група, тази акция, за да има по голяма тежестъ, ти съставя особена програма за работата по право прѣвръща друга чуждестра програма, защото у насъ е всичко чуждо, остава си едно име и ето ти нѣщо по голъ нѣщо по-друго отъ фракцията — партия.

— Бай Колю, почна да ми разправяшъ исторически нѣщо.

— Имай търпѣе, даскале! — На ли почнахме разговоръка баремъ и да се изслушаме, за да се рѣши, че сме въ правото си да правимъ мнѣ. Нанстина ти си ученъ, но на ли казватъ, не питай учило, а питай патило. Освѣнъ, то се казва, съмъ скъсалъ баремъ двизи по-вече отъ тебе.

Хмъ... Така ти казавалъ, че се появиха равни паръ съ още по-равни принципи (разбирашъ какво искамъ да ти кажа; аслж тѣзи дѣла думи — фракции, принципи и т. н. сѣж тѣзи ученикъ). Между тѣми партии се започна ожесточена борба. Всѣка отъ дѣла до посочваше грѣшкитѣ на

динандъ, слѣдъ като подписа указа за историческитѣ врѣмenni наредби, веднага бѣ заминалъ за странство по здравословни причини.

Ний не скърбимъ за друго, нѣ съжаляваме, че той не бѣше въ България, прѣзъ това трѣме, за да види практическата стойностъ на управлението на България при военното положение, подпомогнато съ противоконституционни врѣмenni наредби.

Княза ни, както при заминаването му за странство, тѣй и при благополучното му завръщане, е доволенъ и засмѣнъ; защото даде вълюблението на народа да разбере, че не е способенъ и политически е още зеленъ за конституционно управление.

А че Княза ни е доволенъ, безгриженъ и прѣкаралъ весело своята три мѣсечна разходка, вънъ изъ прѣдѣлитѣ на княжеството, въ това никой българинъ не се съмнѣва.

И дѣйствително, за да докажемъ прѣдъ нашитѣ читатели приятното ни задоволство, че нашиятъ възлюбленъ господарь, Княза Фердинандъ, прѣкаралъ своята 3 мѣсечна отпуса съ единъ твърдѣ спокоенъ, безгриженъ животъ, достатъчно е само да отбѣлжимъ

другитѣ, всячески се стрѣмеше да вземе властѣта въ рѣцѣтъ си, разбира се, за да прокара своитѣ идеи, да работи споредъ своитѣ убѣждения и пр. (По послѣ ще ти кажа, д-ле, каква имъ е била сѣжнинската цѣль). Ала за да иматъ тежестъ тѣзи партии, да могатъ по огромни да се прѣдставятъ прѣдъ Господаря, защото — знаешъ — въ единъ членъ отъ конституцията ни гласи, че тази партия се повиква отъ княза да управлява, която е най-многочисленна или по право, въ която влиза болшинството отъ народа, — тѣ почнаха да се стрѣматъ за привличанieto на хората подъ партийний си подслонъ. Започна се усиленна агитация. За туй нѣщо си служиха съ слѣднитѣ срѣдства: общаваха на нѣкои гладници по нѣкои стражарска служба; задѣлжаваха се, че като дойдатъ на властъ ще прѣмахнатъ еди кое си излишни учреждение, ще намалятъ платитѣ на еди кои си; ще направятъ еди кое си подобрене и т. н. — набѣлгахъ тамъ, кждѣто е най-голямата рана на народа. Аслж, ако искашъ да ти се укроти едно животно, ти го погледеликай тамъ, кждѣто го най-много сърби (подъ опашката напримѣръ) и знай, че ще бѣдешъ удовлетворенъ.

Такава бѣ работата и съ насъ селянитѣ. Тази партия ти общава такава, другата — друго и току виждашъ, че една частъ отъ селянитѣ почватъ да се казватъ демократи, други — либерали, трети — народници и пр. И ето, че и въ селото се почватъ мърдания, шумкания, гонения, прѣсѣлвания и т. н. Особена дѣятелностъ, въ туй отношение, развиватъ службащитѣ, като надѣющитѣ се

единъ фактъ и тогава всѣки българинъ ще се убѣди, че Княза ни, когато е вънъ отъ границитѣ на България, не мисли за друго, освѣнъ за своето скжпоцѣнно здраве и поправка на разстроенитъ му отъ умора нерви. Така напримѣръ, Унгарскитѣ вѣстници пишатъ: „Въ това врѣме, когато отношенията между България и Ромжния се обтѣгахъ все повече и повече, застрашително за мира въ балканския полуостровъ и за Европа, Князь Фердинандъ, който пжтува инкогнито (тайно), подъ името графъ Мурани, ходеше на ловъ за сърни въ горитѣ на Пусто Мезе въ Унгария. Князѣтъ стоя цѣли двѣ недѣли въ ловчийската кула, придруженъ отъ една голѣма свита, а особено отъ многоброенъ персоналъ вардачи.“

Прѣзъ това врѣме българскитѣ вѣстници пѣкъ пишехъ: „Българитѣ се готватъ за война съ Ромжнитѣ, а Княза ни не се знае въ кои планини и гори е на ловъ!“....

Чудни сѣж дѣйствително тѣзи българини! Тѣмъ чловѣкъ не може да угоди. Като бѣхъ писали до небесата: „гдѣ е Княза ни? — барабанитѣ биятъ за запаснитѣ, реквизиция се събира, укрѣпления се правятъ, на война трѣгваме, — гдѣ

за кметове, стражари, расилни, писари и т. н. — Какъ, нима си на мѣние, бай Колю, въ една държава народа да има еднакви убѣждения?

— Търпение, даскале! Мислишъ ли, че нѣкой ще желае подобенъ застои на народа си? Всѣки напридничавъ човѣкъ би желалъ, щото обществото, въ което той живѣе, да се вълнува отъ равни идеи, — тамъ дѣто се явяватъ идеи, тамъ има съмишленници, тамъ има надирване и тамъ, слѣдователно, има напредѣкъ — казватъ ученитъ, като тебѣ. Още по-вече ний трѣбвмъ да желаеме това за нашата държава, като страна конституционна.

Да, не съмъ и азъ, д-ле, противъ туй, че имало въ страната ни по-вече партии. Но, пакъ повтарямъ, имай търпение, та ме изслушай, за да можемъ да се разберемъ. Та бѣхъ ти казавалъ за партианството на нашитѣ селяни. Какви идеи вълнуватъ единъ селски скубачъ, единъ експлоататоръ, единъ лихваръ, на когото обстоятелствата сѣж спомогнали да забогатѣе, да овърже съ мръсия си бакалски тевтеръ рѣцѣтъ на сиромашѣта и единъ денъ да вземе кметството, за да играе своята гибелна економическа роль: да ограбва обшинскитѣ имоти, да прахосва обшинскитѣ пари, да прѣсѣлдва сѣселянитѣ си; за туй, че иматъ противни полит. убѣждения и пр.?! Какви идеи вълнуватъ лицата, които се готвятъ за писари и стражари? — Да угодишъ, да лакейничатъ прѣдъ кмета, да съставятъ несправедливо актове на противницитѣ си, да позволяватъ на своитѣ сѣпартизани да осичатъ хорскитѣ овощи, лозя, гори и т. н.! Нима тѣзи вавдалски, тѣ-

е Княза ни? — защо му се не съобщи да си дойде? — по скоро о пасно е положението ни безъ Князъ; кой ще ни прѣдвожда? и пр. и пр. . . .

Да, българитѣ се бѣха много уплашили. Всички съ дълбока болезнена въздишка си казаха: Княза го нѣма, изгубихме войната — побѣдени сме!!

Каналий вий, съ каналий! . . . Сега познахте, че безъ Князъ не можете нито единъ день и че сте били по-страхливи и отъ бабитѣ! . . . Защо Княза ви е толкова нуженъ, или съ възвръщането му очаквате само вашето спасение? Убѣдихте ли се, че Княза е все и вся? Разбрахте ли, че само Княза може да обсища съ благодатъ възлюбения си народъ; само той може да раздава милостъ; да качва свои довѣрени любимци за министри и да ги сваля само тогава, когато княжеското благоволение го пожелае?

И така, управлението на България е твърдѣ лесно: обяви интелегентнитѣ окръзи и околии въ военно положение; замѣни конституцията съ врѣмenni наредби; учреди военни сѣдилища и можешъ тогава твърдѣ спокойно и безгрижно да правишъ каквото щѣшъ.

Ама народа, милия народъ, възлюбения народъ, се събира на митинги, протестира, оплаква се отъ управлението на модерния либерализъмъ, биятъ го въ участъцитѣ, стрѣлятъ го, сѣкятъ го храбритѣ войници, — това, всичко това се върши **за спасението, за благото, величието и напредъка** на отечеството!

Нещастна Българйо и трижъ ти по-нещастний български народе! Не ти ли стигна петъ вѣковното робство подъ турския яремъ; не ти ли стигнаха: мъчението, бѣсеніето, кланието отъ кръвожадни азиатцѣ; не ти ли стигна гонението, тѣпчението и прѣслѣдваніето отъ гнуснитѣ лукави гърци, — та, едвамъ слѣдъ 22 годишнитѣ ти политически животъ, ти трѣбваше да попаднешъ въ хищнитѣ рѣцѣ на една разбойническа гълпа, наречена либерална партия, за да се подложишъ на нови истезания, нови гонения, нови клан-

зи варварски постѣпки показватъ, че авторитѣ се ръководятъ отъ влиянието на нѣкакви си благородни идеи, нѣкакви си хумани чувства, или че желаятъ напредъка на страната?

— Прѣувеличавашъ бай Колю! Азъ мисля, че всички кметове, писари и пр. не сж такива, каквито ги описувашъ.

— Ами че кой твърди това? — азъ зная, че има общинари, които сж разбрали сѣмислоско си прѣдназначение, но се съгласи, че тѣ сж на стотѣхъ единъ, а болшинството сж такива, каквито ги прѣдставихъ.

— Вѣрвай ме, бай Колю, азъ не мога да те разбера какво искашъ да кажешъ! Твърдишъ по прѣди, че главнитѣ виновници сж политическитѣ ни водители, а пъкъ сега на сочвашъ обвиненията си къмъ селскитѣ общинари.

— Наистина д-ле, ако продължавашъ да ме прѣкъсвашъ още, бѣди увѣренъ, че нѣма да се разберемъ никога!

— Е хайде ще млча — продължавай!

— Да, имашъ право — азъ осаждамъ не само общинаритѣ, ами и всички селяни, които въ стремлението си да угодишатъ на единъ каленъ партизанитѣ, нахвърняватъ освѣтъ, свойтѣ интереси, но и тѣзи на съселянитѣ си; които съ помощта на единъ ничтоженъ рушветъ (една чаша вино или ракия) сж наклонни да погребатъ единичко си законно право — изборната бюлетина. Ала отъ туй незначително, оправдавамъ политическитѣ ни водители, тъй като, ако кметовѣтѣ и селянитѣ вършатъ тѣзи прѣстѣпления необмислено, защото тази мрачна сфера — невѣжество,

нета и сѣчь, и то, за жалостъ, отъ собствената ти братска рѣжка!

Боже, пази България!

Застрахованието на земеделскитѣ капитали.

Най-изложена на разни нещастни случаи, отъ всичкитѣ клонове на производството, е земеделската продукция; защото тя има работа съ растящи същества, като: животни, растения и пр., чието съществуване и употребяване мъчно може да се запази отъ неприятели дѣйствиия на стихийтѣ, отколкото разнитѣ сурови произведения и фабрики отъ другитѣ производства. Земеделскитѣ произведения, често пжти, се намиратъ на полето на голѣми пространства, където мъчно може челоуѣкъ да ги запази. Най-послѣ нѣкои нещастия дѣйствуватъ врѣдно върху земеделското производство, защото мъчно е ограничението на поврѣдата, поради отдалечеността или изолираността на отдѣлнитѣ земеделски прѣдприятия. Понеже резултатъ отъ земеделската продукция и при нормални обстоятелства, особено при промѣнение на врѣмето, е изложенъ на разни нещастия, то трѣбва главната задача на земеделеца да бѣде осигуряванетоъ срѣщу всѣко нещастие. Къмъ тѣзи поврѣди на земеделската продукция принадлежатъ: пожаритѣ, градобитнината, смъртъ на добитъка, наводнения, суша и пр. и пр.

Нашия земеделецъ, който е отрупанъ съ непоносими даждия къмъ държавата и тежки лихви къмъ лихваритѣ, трѣбва да помисли за осигуряване на капиталитѣ си, защото при другитѣ му нещастия, присѣдинили се: запалване на нѣкоя зграда, убивание по сѣвитѣ му отъ градъ, заличаването имъ отъ наводнение, или пъкъ нѣкакъвъ моръ по добитъка, неговия капиталъ се опростастава. А такъвъ земеделецъ зарѣзва оралото и бѣга въ градоветѣ, за да търси своята прѣхрана. Ако днесъ имаме мнозина такива земеделци, то причината за пропаданието имъ, подиръ лихваритѣ, е нещастията отъ пожаръ, наводнения, суша, моръ и пр.

Никакво по голѣмо благодѣяние за нашия земеделецъ, освѣтъ това, да има кой да подсигори неговото производство въ случай на нещастие. Така напр. да му е подсигурена зградата, въ случай, че изгори, та да може да му се заплати цѣлата, безъ той да бѣде принуденъ да прави отдѣлни борчове; да му се осигори добитъка, та въ случай на неврѣдвидена смъртъ, да не е

то ги е обгърнала всецѣло, то водителитѣ ни вършатъ всичко обмислено и прѣдпазливо; ако селянитѣ, които, поради печалнитѣ ограничения си умственъ кръгозоръ, вършатъ всичко по подражание и безсъзнателно, то водителитѣ ни го вършатъ по единъ скроенъ начинъ и доста съзнателно. Е, моля ти се сега, д-ле, кажи ми върху кого лежи по голѣмата отговорностъ — върху селянитѣ ли, които сж просто едни кукли, оржия въ рѣцѣтъ на виднитѣ ни политикани, или върху калхичийтѣ, майсторитѣ, или по право възпитателитѣ имъ? Ако за лошото поведение на ученикътъ си отдавашъ причината на неговото домашно възпитание, т. е., на неговитѣ родители, то какво остава за нашитѣ селяни, които тоже се прѣдставяватъ като възпитаници на пошнатитѣ господа водители.

И наистина, кой разврати нашия миролюбивъ народъ; кой разглѣши окол. началници, кметовѣтѣ, стражаритѣ и пр.; кой вдѣхна на свойтѣ невѣжи партизани да прѣслѣдватъ свѣстнитѣ си учители; кой разруша всичко здраво, порядчно и пр. и създаде настоящата гнилоца, настоящия хаосъ? — Не сж ли тѣзи прѣстѣпни типове, които се подизаватъ, подъ булото на властта и които се смятатъ за ръководители на социалнитѣ и политически сѣдбини?

(Слѣдва)

принуденъ да взема по 200—250 лева изведнѣжъ отъ лихваритѣ, при най тежки условия, и да не може вече за никога да излѣзе отъ рѣцѣтъ имъ, до цѣто не му се продаде и другия волъ, или често пжти за 3—4 год. да му се продаде и кжпата и нивитѣ. А всѣки добръ познава какво е производството на нашия земеделецъ, че той никога не може да искара даже добро възнаграждение за трудитѣ си, а камо ли нѣкой излишѣкъ, който да трупя въ кжпата си, та да му служи за покупка на добитъкъ, строение на згради и пр., въ случай на злополука.

Едно правителство, което би желало истински да работи за успѣха на земеделіето ни, което храни и поддържа цѣлия български народъ, трѣбва, между другитѣ аграрни мѣрки, които би трѣдприело, да се грижи за възвѣданіето на института за застрахованіето върху всичкитѣ земеделски капитали.

Отъ нашитѣ министри, по Земледѣлието и Търговията, прѣвъ г. Ив. Ев. Гешевъ е разбралъ добръ тази нужда на земеделцитѣ, и проникналъ отъ желанието да помогне на земеделіето ни, създаде закона за осигуряване земеделскитѣ произведения отъ градобитнина и се готвеше да създаде такъвъ и за застрахуване на добитъка, въ случай на смъртъ, причиненъ отъ спорадически или инфекционни болести.

Въпроса за застрахуването на земеделскитѣ капитали е слабо, за да не не кажемъ никакъ, повдиганъ въ земеделскитѣ ни вѣстници, а още по-малко въ политическитѣ, които нѣкакъ си апатично се носятъ до всички видове стопанско въпроси. На послѣдѣкъ, г. Г. Фичевъ, въ колонитѣ на в. „Новъ Вѣкъ“, повдигна единъ подобенъ въпросъ, подъ заглавие: „Какъ да се помогне на земеделцитѣ“, като дава едно миѣние за начина по който да се застрахуватъ всичкитѣ земеделски капитали, поддѣжащи на поврѣда, което ние искаме да разгледаме.

Миѣнието на г. Фичева се състои въ слѣдущето:

1) Споредъ статистическитѣ данни ние имаме 1,823,141 глави едѣръ рогатъ добитъкъ (воллове, крави, юнци, телци, коне, кобили, жребчета, бивои и биволицы). Като се задължатъ стопанитѣ имъ да платятъ за всѣка една глава по 3 л. за застрахуване, ще се получатъ 5,469,423 л.

2) Посѣта земятъ житни растения, фуражи, индустриални растения, лозя, гюлове, овощни дръвчета, черници и пр. 24,703,680 декара, а обработваемъ всичко 34 милиона декара. За тѣхъ да се задължатъ стопанитѣ да платятъ веднѣжъ а винаги за застрахувателенъ фондъ: Първата година за посѣтитѣ 24,703,108 декара по 60 ст. на декаръ — 14,822,328 л. а на втората година на угаритѣ, около 10,000,000 декара, по 60 ст. — 6,000,000 л., или всичко — 20,822,328 л.

3) Споредъ статистиката, въ България има около 700,000 згради, принадлежащи на стопанствата, на които стопанитѣ като се задължатъ да платятъ веднѣжъ а винаги по 6 л. за зграда, ще се получи: 4,200,000 л.

Или всичко: 30,491,751 л.

застрахователенъ фондъ, който ще дава една годишна лихва отъ около 2,134,422 л., които ще могатъ да се употребятъ за ко-

свенни цѣли, които застрахователното дѣло ще има и ще може да ги реализира постепенно, съобразно нуждитѣ и развитието си. Освѣтъ за застрахователния фондъ, сумитѣ на който, споредъ условията, могатъ да се събиратъ или изведнѣжъ, или на нѣколко срока, застрахователитѣ ще трѣбва да плащатъ още споредъ, г. Фичева, годишно на глава добитъкъ 2 лева, за сѣдба на декаръ по 40 ст. и за зграда по 4 л. Отъ тѣзи годишни вноски ще се получатъ слѣдущитѣ суми:

1) Отъ добитъка 1,823,141 по 2 лева — 3,646,282 л.

2) Отъ сѣдба 24,703,680 по 40 ст. — 9,881,472 л.

3) Отъ згради 700,000 по 6 л. — 4,200,000 л.

Всѣ: 16,327,754 л.

Отъ тѣзи суми ще се даватъ на посѣтитѣ така: за умрѣ добитъкъ на глава по 40 л., за поврѣдени бивои отъ градобитнина, наводнения, сушотѣ и пр. на

декаръ по 20 лева и за всѣка зграда, изгорѣла, или разрушена отъ порои и наводнения по 400 лева.

По нататѣкъ, г. Фичевъ, като распрѣдѣля загубитѣ по категоритѣ, намира, че ще могатъ да се исплащатъ слѣдущитѣ възнаграждения:

1) 3,646,282 л. за умрѣлъ добитъкъ — възнаграждение за 52,092 глави, което ще отговаря на 3% смъртностъ;

2) 9,881,472 л. загуби отъ градобитнина, наводнения, огънь и суша за около 500,000 декара по 20 л., което ще отговаря на поврѣди 2%;

3) 2,800,000 л. за загуби отъ пожаръ, по 400 лева за ограда, възнаграждение за 7000 згради, което ще отговаря на загуби 1%.

Или всичко: 16,327,754 лева.

Слѣдъ като съ статистически данни г. Фичевъ се мъчи да докаже, че тѣзи цифри ще бѣждатъ приблизително вѣрни, разглежда съ единъ примѣръ: ще може ли земеделецъ да плаща тѣзи премий.

Ето и самия примѣръ:

Едно земедел. стопанство съ 2 работни добитъка, 5 декара обработвана (посѣта) земя и 1 зграда, да трѣбва да плати: за застрахователенъ фондъ: по 3 л. на глава — 6 л.; по 60 ст. на декаръ сѣдба — 30 л. и 6 лева за зградата, а всичко 42 лева. А годишно ще плаща вноски за възнаграждение на загубитѣ: по 2 л. на глава — 4 л. по 40 ст. на декаръ — 20 л. и 4 лева за зграда, а всичко 28 лева. Като сравнява прихода на стопанството, г. Фичевъ намира, че земеделецъ, безъ никаква тежестъ ще може да плаща както годишнитѣ премий, така и онази за застрахователния фондъ.

Най-послѣ г. Фичевъ като прави смѣтка, че по този начинъ се застрахува единъ капиталъ отъ 901,893,470 л. и че има единъ реаленъ отъ 46,899,505 л., намира че срѣщу тѣхъ ще може да се създаде на застрахуванитѣ и единъ добръ кредитъ. Слѣдъ като дава и единъ проектъ за закона за застрахуването г. Фичевъ свършва статията.

Нека видимъ сега дали проекта на г. Фичева е приложимъ и кои му сж лошитѣ страни. Изобщо взета идеята на г. Фичева е много добра, ако би могла да се осмисли и особено, ако е възможно земеделцитѣ да плащатъ такива премий, каквито той прѣдвижда. Главната грѣшка въ този проектъ е тази, че се прѣдвиждатъ еднакви премий и еднакви обезщетения за загубитѣ. Това би могло да стане само тогава, когато застрахуванитѣ капитали иматъ еднаква стойностъ. Но може ли да се сравни единъ волъ съ едно юнче, или една телца; единъ конъ съ едно магаре и пр. Сжко така зградитѣ не сж еднакви, не сж еднакви нивитѣ по плодородностъ; пакъ най-послѣ и самитѣ земеделци по грижливостъ и умѣние не сж равни.

При даването на това миѣние, г. Фичевъ трѣбваше да вземе подъ внимание и слѣдущитѣ условия: 1) че поврѣдитѣ, напр. отъ градобитнина значително могатъ да се намалѣтъ отъ онѣзи земеделци, които се стрѣмѣтъ да сѣкѣтъ по-разнообразни култури; 2) че на всѣкъдѣ не хваща градъ и наводнения, а даже има мѣста, които може би не сж чувствували никога подобна поврѣда, та, слѣдователно, нѣма да бѣде справедливо тѣзи земеделци всѣка година да плащатъ едни огромни премий, когато пъкъ има мѣста, които всѣка година, безъ изключение, се поврѣждатъ отъ градобитнина и наводнения.

3) Че морѣтъ, било отъ спорадически, или заразителни болести, зависи твърдѣ много отъ умѣнието или сѣрдчността на стопанина. Този, който е внимателенъ ще забѣлѣжи, по скоро, че добичетата му страдатъ отъ нѣкоя болестъ и ще вземе мѣрки, както за запазване здравитѣ, така и по-скоро ще съобщи за ветеринарна помощъ. 4) Че изгарянieto на една зграда, или срутването ѝ, зависи отъ мѣстото, отдалечеността ѝ отъ зградитѣ, въ които се пали огънь, или пъкъ отдалечеността ѝ отъ мѣста, които се заводняватъ и пр. Незнаемъ какво ще бѣде виновентъ онзи земеделецъ, който гледа да прави згради на мѣста, които не се заводняватъ да сѣе сжко на такива мѣста; да пази добитъка като очитѣ си и да плаща

премий твърди високи, за да се дават възнаграждение на онези, които не сж никакъ внимателни и по непредвидливост често пкти страдат. По всички тѣ горѣприведени случаи се вижда, че такъв видъ застрахуване е несправедливъ, а отъ това и мъчно приложимъ и, слѣдователно, би донесълъ разочарование у много земледѣлци, вмѣсто поощрение.

Що се отнася до застрахователнитѣ премии, ние намираме, че и тѣ мъчно могатъ се исплати отъ земледѣлцитѣ, при днешното положение, въ което тѣ се намиратъ спрямо ляхвари и търговци. Напиея земледѣлци е принуденъ да продава хранитѣ си на зелено, само и само да се исплати на бирника, а отъ гдѣ би взелъ пари за премийтъ, това не знаемъ?

Застрахованието срѣщу пожаръ, градобитнина, моръ при добитъка, суша, наводнения и пр. не сж отъ еднаво естество; едни отъ тѣхъ могатъ да се постигнатъ чрѣзъ взаимна застраховка въ малки райони, други чрѣзъ подобни въ голѣми райони и то задължително за всички, третя посредствомъ застрахователни дружества и пр., та ето защо не би било сподно всичкитѣ въпроси да се разгледатъ даже тъй както това прави г. Фачевъ. Застрахователното дѣло трѣбва добръ да се проучи и тогава трѣбва да се урежда; при него не трѣбва бързанье, за да се организира то както трѣбва.

Въ единъ отъ идущитѣ бройове ние ще разгледаме всички видове застрахування, какъ сж тѣ поставени въ понапрѣднатитѣ държави и какъ трѣбва да се приспособятъ въ насъ.

Селскитѣ хамбари.

Прѣди тридесетъ и нѣколко години, когато управителъ на Дунавския вилаетъ бѣше Митхадъ паша, се основахъ селскитѣ хамбари, които служехъ за събиране хранѣ отъ населението въ издоренни години, съ цѣлъ да се раздава на гладующитѣ, когато по една или друга причина хранитѣ не станатъ. Не знаемъ, обаче, по кои причини, слѣдъ освобождението, много отъ тѣзи хамбари се съборихъ, а тѣзи, които още стоатъ, не служатъ почти за нищо.

Значението на селскитѣ хамбари, особено въ години, каквато бѣше настоящата, когато съ стотини сѣмѣйства умирахъ отъ гладъ, или бѣхъ принудени да ядатъ корени и Богъ знае какви други вещества, е твърдѣ голѣмо и вѣрваме, че никой не би можълъ да го откаже.

Освѣнъ горното назначени, хамбаритѣ могатъ да служатъ и като сръдство за създаване извѣстенъ кредитъ на земледѣлцитѣ, именно, ако се позволява на всеки земледѣлецъ да внесе въ тѣхъ толкова храна, колко нему му е угодно. Тогава, срѣщу внесената храна, въ случай на най-голѣма нужда, напр. по жтва и пр., нему ще се дава извѣстенъ заемъ отъ заемъ, каса. Щомъ наближи идущата жтва могатъ да се продадатъ хранитѣ и отъ получената сума ще се плати на касата, или пъкъ може да се образува единъ фондъ, който да се дава подъ лихва. Въ другитѣ страни такива хамбари се намиратъ по желѣзницитѣ и пристанищата и тамъ могатъ земледѣлцитѣ да си оставятъ всички храни, които мислятъ да продаватъ, та да стане продажбата изобщо на всички храни.

Извѣстно е на сдруженитѣ земледѣлци, че въ уставтъ на съюза, който се прие въ миналогодишния земледѣлски конгресъ е предвидено въ една точка, че ще се дѣйствува за устройването на селски хамбари. Като припомняме това, ние вѣрваме, че ще се намѣрятъ дружби, които ще реализиратъ това стрѣмление на организацията, като съ това ще принесатъ неоцѣними услуги на своитѣ членове.

Научаваме се, че и правителството тъкмо да прѣкара единъ законъ за селскитѣ хамбари. Ако това излѣзе вѣрно, то трѣбва да бѣде запосано въ актива на либералната партия. Въ всеки случай, земледѣлскитѣ дружби трѣбвало би сами да взематъ инициатива за това, безъ да става нужда за правителството чрѣзъ закони, задължително, да ги кара да направятъ това, за което всички е убеденъ че е полезно.

Гроздобера.

Ето че и гроздобера дойде. Ако има весели дни прѣзъ есенъта за земледѣлцитѣ

и лозаритѣ, то сж днитѣ, прѣзъ които трае гроздобера. Въ отъ нѣколко години тази веселостъ като че ли захвана да отслабва. И защо ли? Дали хората станалъ по-сериозни, или нѣщо друго, що е причината? Всеки разбранъ челоуѣкъ вече се сѣща, че тази причина не лежи въ друго, освѣнъ въ обстоятелството, че отъ нѣколко години насамъ, въ нашата страна, се прѣселихъ нѣколко болести по лозата, които я уничтожихъ въ нѣкои мѣста изъ България и се готвятъ да я уничтожатъ въ цѣлата страна. Тѣзи болести сж главно: филлоксерата и маната (переноспората). Ако прѣди 4—5 години градинцитѣ на филлоксерата бѣхъ: Плевенско и Търновско, тя днесъ се намира вече изъ Русенско, Шуменско, а даже и отъвдѣ балканъ: Сливенско, Ст. Загорско и Кюприя. Нѣма вече прочутитѣ Видински и Врачански вина, а нѣма да има на скоро Плевенскитѣ, Чирпанскитѣ, Станимашкитѣ и Вѣренскитѣ. Ето защо и гроздобера не е вече веселъ.

Нѣ не трѣбва отчаяние, защото и на това зло хората сж намѣрили цѣрѣтъ. Американската лоза, присадена (хашладисана) съ калемъ отъ нашеска лоза, слѣдъ 2—3 години, дава много повече и по хубаво грозде, с.м.о. че се изисква малко повече трудъ и капиталъ. Тамъ е вече спасението на лозарството. По този начинъ, нѣма да се мине дълго врѣме и нашето лозарство ще бѣде отново възобновено, слава на лозарскитѣ центрове пакъ ще затрѣбятъ по цѣла България. Само, правителството трѣбва да вземе по-сериозни мѣрки за учредяване на повече разсадници на държавна сѣтка, или пъкъ да дава всички улеснения на частнитѣ прѣдприятия, та да може въ по-кратко врѣме да стане възобновението на уничтоженитѣ лози.

Другъ единъ неприятелъ на лозата, който отъ 2—3 години особено много се распространи, е маната (переноспората). Ако при филлоксерата лозаритѣ сж безсилни да се борятъ, още повече, че въ страната не е позволено още да се внасятъ американски прѣчки на всѣкъдѣ и че нѣма достатъчно материали за възобновение на лозата, то при поврѣдитѣ отъ маната, лозаритѣ страдатъ отъ нехайство. Цѣрѣтъ на маната е прѣскаването лозето съ синъ камѣкъ и варъ 3—4 пкти прѣзъ лѣтото. Че това сръдство помага знаятъ го вече всички, които сж имали случай да видятъ; нѣ защо не го употребяватъ всички лозари, това не може да се обясни? Врѣме е вече нашитѣ лозари да се свѣстижтъ и да знаятъ, че прѣскаването на лозата трѣбва да имъ стане една неизбежна работа, както е рѣзидбата и копаната, ако искатъ да получатъ добро-грозде. Дължностъ е на землед. дружби да взематъ всички мѣрки за общото доставяне синъ камѣкъ, въ достатъчно количество, още прѣзъ зимата, или рано на пролѣтъ, на всички тѣзи тѣхни членове, които желятъ. По този начинъ, тѣ ще сж сигурни, че ще иматъ синъ камѣкъ за прѣскаване и при това ще можатъ да си го доставятъ съ по-нѣколко гроша по евтино.

Прѣди да се почне гроздобера, всеки лозаръ трѣбва да си приготви достатъчно сѣждове и да ги исцати както трѣбва, защото отъ сѣждовите твърдѣ много зависи качеството по виното.

Новитѣ бѣвичи, прѣди да се употребятъ за наливание на вино, трѣбва да се приготвятъ по слѣдующия начинъ: разопява се по 4—5 кгр. солъ въ всеки хектол. кипаща вода и съ нея се измиватъ 2—3 пкти и повече бѣвичи, догдѣто прѣснатъ да миршатъ на дърво и водата почне да тече чиста. Слѣдъ това измиватъ се съ чиста горѣща вода, послѣ съ студена вода, примѣсена съ 2% виненъ спиртъ и се приплавятъ съ малко вино. Вѣсето солъ може да се употребятъ и варъ.

Бѣвичи, въ които е дѣжалъ оцетъ не сж добри за употребление, нѣ ако това е необходимо, по икономически съображения, то тѣ трѣбва да се прѣчистватъ като се прѣмийтъ нѣколко пкти съ пепелна лишия, а слѣдъ това съ горѣща и студена вода.

Плесенясалитѣ бѣвичи трѣбва да се измиватъ или съ гасена варъ (1 кгр. варъ на 10 лр. вода) или пъкъ съ симпурена киселина (1 лр. киселина на 10 лр. вода) и слѣдъ това се исплавятъ съ горѣща и студена вода.

Прѣди да се почне самото бране на гроздето трѣбва да се увѣримъ, дали то е добръ узрѣло, защото не добръ узрѣлото грозде не дава добро вино. Узрѣването се познава по слѣдующитѣ вѣжкани признаци: 1) че върното лесно се отдѣли отъ опашката и не остава никакво месо отъ него по послѣдната, 2) че кожичата по върното, около опашничката, започва да изсъхва и 3) че дръжката на грозда изсъхва и лесно се отдѣла отъ прѣчката.

Гроздобера не трѣбва да става изведижъ по всичкитѣ лози, защото врѣмето

за узрѣването зависи отъ много условия, които не сж еднакви; като напр., не сж всичкитѣ лози съ еднаво изложение; едни се отрѣватъ по много отъ слънцето, други по малко. Освѣнъ това, гроздето не е отъ единъ и ещи сортъ; на всеки знае, че: гжмзата, мавруда, памиди, мискета и пр. не врѣжтъ въ едно и ещо врѣме. Беремъ ли ги въ единъ денъ, тогава, ако едното е зрѣло, другото ще е зелено. Слѣдователно, всеки стопанинъ трѣбва да опрѣдѣли денѣтъ на гроздобера за своето лозе, ако се иска получаването на добро вино. Старитѣ обичаи, да се берѣтъ всичкитѣ лози изъ веднѣжъ и послѣ всички да може да влиза изъ тѣхъ, трѣбва да се напустнатъ.

Самото бране на гроздето не трѣбва да става въ дъждовно врѣме, нито пъкъ сутринъ много рано, прѣди да се е дигнала росата, защото мжестъта се разрѣдва; послѣдното се доука само при прѣзрѣлото грозде, за да се поразрѣди мжестъта. При браненето, най-добръ, ако е възможно, гроздето да се бере отдѣлно по сортове, а така ещо да се отлѣи зеленото, плѣсенясалото, изгнило, калното и пр., защото послѣдното ще развали вкуса на виното, или се получава вино, което скоро се разваля. Ако гроздобера закжснѣе и настане студено врѣме, особено сутринъ, то брането трѣбва да става само, когато се стопли врѣмето прѣзъ денѣтъ, защото иначе мжестъта не може да прѣвѣри и виното остава сладко.

ПОЛЕЗНИ СЪВѢТИ.

Прѣжмуществата на есенното оране.

Изораната почва на груби бразди, прѣди настѣпването на зимата, отъ дѣйствието на вѣздуха, се разлага, отъ което се добиватъ нови хранителни вещества за растенията. За разлагането на почвата дѣйствува не само вѣздухътъ, но и студътъ, топлината и свѣтлината; освѣнъ това, отъ дѣждовитѣ и снѣговетѣ, почвата се обогатява. Тежкитѣ улегналитѣ почви, отъ дѣйствието на студътъ, прѣзъ зимата, ставатъ по ровки.

Орането на есенъ трѣбва, безъ всѣкакъ страхъ, да се извърши много дълбоко. Това не може да се направи прѣзъ друго годишно врѣме. Съ помощта на дълбокото оране, дава се възможностъ за вирѣнието на повече и по разнообразни растения въ почвата. Въ дълбоко ораната почва вѣздухътъ, съ своята топлина, дѣйствува много по-силно; тѣ разлагатъ съставнитѣ части на почвата, торѣтъ и всички растителни останки. Съ есенното оране е възможно на пролѣтъ по рано да се почне сѣенето, а то е вѣрнѣ важно за много растения. Тогава, когато не е възможно орането да се извърши на врѣме прѣзъ есенъта, отлата се подиръ свѣршването на всичкитѣ работи, но то никой пкти не трѣбва да се изостави.

Какъ можемъ да запазимъ прѣсно грозде за дълго врѣме.

Всичкитѣ гроздове, които мислимъ да пазимъ за дълго врѣме, трѣбва по рано да прѣгледаме да нѣматъ плѣсенясали зърна, които ако останатъ поврѣждатъ и другитѣ; ещото е и съ смачканиитѣ, или изгнилитѣ зърна. Всеки гроздъ се връзва на единъ конецъ, потопява се малко врѣме въ врѣла вода и слѣдъ това се окачва на единъ хоризонталенъ прѣтъ, но тъй, щото да не се допира до никой другъ гроздъ. Нареденитѣ нѣколко прѣтове съ грозде се поставятъ въ едно хладно помѣщение, но въ което не хваща мразъ. Потопяването въ горѣща вода на гроздовитѣ никакъ не врѣди на външния изгледъ, то се прави съ цѣлъ да се убиятъ зародишитѣ на плесенъта. Слѣдъ нареждането на гроздето добръ е помѣщението да се насипура. За да бѣде вѣздухътъ достатъчно влаженъ трѣбва, въ стаята, да се оставятъ нѣколко сѣждове съ вода. Въ седмицата два пкти трѣбва да става прѣглеждане на гроздето, за да не би да се появи плесень; появи ли се плесень, то пакъ да се накади стаята съ симпуръ.

По този начинъ може да се запази грозде за дълго врѣме.

Сръдство противъ вѣжките при гозедата.

Едно добро сръдство за тази цѣлъ е водата, въ която сж врѣли картофи. Взема се единъ вѣлненъ парцалъ, намокренъ въ такава вода, но да бѣде хлапка, и се търка онова мѣсто, кждѣто има много вѣшки, особено на врътѣтъ и горѣтъ на добитчето. И ако умрѣтъ вѣшкитѣ отъ водата, трѣбва да повторимъ мнението. Нѣколко врѣме слѣдъ това, измиватъ се частитѣ на тѣлото, гдѣто е имало вѣшки съ топла вода и зеленъ сапунъ. Това сръдство е много добро, защото при него не падатъ космитѣ на животното.

Единъ новъ способъ за запазване на яйцата.

Взематъ се яйцата, по възможностъ най-скоро слѣдъ снасянето, изтриватъ се гризачна влажна кърпа, за да се от-

странятъ всичкитѣ нечистотии, които се намиратъ по чорупката и послѣ се изтриватъ съ суха кърпа. Слѣдъ това сипватъ се нѣколко капки варено леноно масло на ржката и се трие по яйцата така, щото маслото да може да проникне въ всичкитѣ пори на чорупката на яйцето. Тази работа се извършва твърдѣ бърже и за всеки яйце нѣма нужда за повече врѣме отъ нѣколко секунди. Така намазанитѣ яйца се поставятъ на една съвсѣмъ чиста дъска. Слѣдъ 2—3 дена, слабия пластъ отъ леноното масло се втвърдява и става на една тънка и гладка кожича. Така изсъхналитѣ яйца могатъ вече да се турятъ въ сандѣци за транспортъ. Мазането на яйцата съ леноно масло може да се извърши много лесно отъ всеки челоуѣкъ, даже и отъ дѣца. По този начинъ могатъ, за единъ часъ, да се намажатъ до 600 яйца. Тукъ трѣбва да се внимава само това, щото да не се взема нито много, нито малко масло; защото, ако маслото е много, не изсъхва скоро и яйцата се залежаватъ, та при прѣхвѣряването имъ ципичата се раскжсва и вѣздуха свободно влиза въ поритѣ на чорупката; ако ли пъкъ е малко, тогава не се образува достатъчно дебела ципа, която да пази яйцето.

Яйца запазени по този начинъ сж могле да стоатъ до 13 мѣсеци, безъ да се поврѣдятъ нито най-малко.

Този способъ заслужава да се опита и отъ нашитѣ земледѣлци, особено тамъ кждѣто се искарватъ много яйца за странство.

Изъ ВѢСТНИЦИ И СПИСАНИЯ

Въ „Новъ Вѣкъ“, въ брой си отъ 18 м. м. подъ № 213, печата уводна статия, подъ насловъ „Кой е виновенъ“, въ която се казва, че между министра прѣдсѣдателя, г. Т. Иванчова и единъ неговъ събѣсѣдникъ е станало дума за опропастителнитѣ за земледѣлцитѣ послѣдствия отъ прилагането на закона за десѣтка и г. Иванчовъ, като вижда, че вѣзвѣждането на тоя законъ е една голѣма грѣшка, сторена отъ неговитѣ кабинети, помжчилъ се да стоварва сега вината само върху министра на финанситѣ г. Тенева и Княза, като казвалъ:

„Азъ неочаквахъ този резултатъ; отъ всѣкъдѣ ми съобщаваха, че реколтата обѣщавала много тази година и азъ допунахъ, че държавата ще вземе най-малко 40 милиона отъ десѣтка. Грѣшката е главно въ министра Тенева, който съ своето малодушие, нѣма куража да се протия на десѣтъка. Азъ не бѣхъ добре съветенъ върху тоя въпросъ; Княза ми каза, че Стамболовъ, нѣкога, вземалъ по 30 милиона отъ десѣтъка; азъ прѣгърнахъ тая ениетма; увлекохъ се въ прѣдположението си, а Тенева, който използвалъ бѣше противъ десѣтъка, вмѣсто да стои твърдо на мнѣнието си, отстъпи отъ него, макаръ че имаше на рѣцѣтъ си мнѣнието на всичкитѣ общини, които бѣха противъ десѣтъка. Тая негова отстъпка ме насърчи още повече и азъ се впуснахъ по нататѣкъ. Отпослѣ, когато населението почна да негодува и чрѣзъ митинги да моли Княза за отмѣненето на закона, азъ захванахъ да се колебая и по свѣдѣнията, които имахъ, се страхувахъ, че ний ще имаме сериозни протести отъ земледѣлцитѣ. Но тогасъ вече отстъпка не можеше да става. Н. Ц. Височество се вмѣси, настоя да се прокара безъ друго десѣтъка и ми заповѣда, да обява отъ негово име телеграфически на населението, че той не одобрява митингитѣ противъ десѣтъка, оскжда всички ония, които подбуждатъ населението да се оплаква и нѣма да приема нито резолюцийтъ, нито депутатитѣ отъ земледѣлцитѣ противъ десѣтъка. Това съобщение отъ името на Княза стана причина за ония кървави отѣлководения въ Тръстеникъ, Красенъ, Дуранъ-Кулакъ и пр., и наложихме военното положение. Сега и азъ виждамъ, че направихме голѣма грѣшка; че населението ще има голѣми загуби; че хранитѣ гниятъ по нивитѣ и харманитѣ, и че може би ще имаме въ бѣдѣще гладъ, но“

Какво „но“, г. Иванчовъ?

Кой е виновния сега?

Гдѣ бѣхте Вий съ това „но“ тогава, когато ний разправяхме на четири страни, че този законъ е отъ естество да съсипе земледѣлцитѣ, върху пѣшцитѣ на които лежи жилището държавенъ строй? Но тогава Вий издавахте дръвки окрѣжии, които и обвинявахте въ бучтовничество и злоумишленъ по подбуждане на населението, което ний сме биде заблуждавали, а Вий сте го водили къмъ спасителния пѣтъ! Ето Вашия спасителенъ пѣтъ гдѣ е! Сега и Вий разбрахте, че вината е въ Васъ и Вашитѣ единъ прѣзъ други по глупави и ехидни дургари—министри, и се стараете да я отхвърляте отъ себѣ си; но е късно вече! Трѣбваше да бѣдете по малко упорити и повече умни, за да разберете това на врѣме—тогава, когато бѣхте повдигнали цѣлата административна властъ противъ насъ; когато ний вземахте круци гаранции; когато ний арестувахте и интернирахте; когато ний трѣняхте по участѣцитѣ; когато по единъ езунтски начинъ сполучихте да противопоставите на справедливия народенъ гласъ, силата на нашия войникъ, крушумѣтъ и сабата му; когато за да задушитѣ гласѣтъ на пресата, погрѣбахте конституцията; когато (и вий не знаете защо) обявихте военно положение и наложихте военна диктатура, а „Новъ Вѣкъ“ като ви пита вече близо 30 пкти защо не

свикате народното събрание за тия мърки, вий мълчите като риба! . . .

Какво бѣ това ваше засѣдѣние, Боже мой, та не можѣхте да ни разберете тогава?

Сега разбирате вече кои сѣ виновниците и знаете гдѣ да ги потърсите; по не мислете, че народа, съ своето християнско търпѣние и великодушие, ще ви прости?

— Не!

Отъ вѣсѣждѣдни настоятелни искания има: подъ сѣждѣ виновниците за настоящитѣ бѣдствия на народа!

в. „България“, въ брой 80, отъ 5 Септемврий, въ статията „Послѣдствата отъ десѣтка“ (кореспонденция отъ Варна) дава слѣдующитѣ свѣдѣния за дѣятелността на контролоритѣ изъ Варненско:

1) Въ с. Теке само двама земледѣлци имали всичко три ниви посѣти съ ржжѣ, а въ наржчната книга стояло, че повечето земледѣлци имали посѣта ржжѣ. Въ сжщото село имало единъ крупенъ земледѣлецъ, който ималъ 6000 връсци жито, а записани били само 4000.

2) Въ с. Димитраки само единъ земледѣлецъ ималъ посѣвъ съ ржжѣ, но контролора записалъ на всички земледѣлци по 2—3 ниви съ ржжѣ, па даже и на онѣзи, които нѣмали никакъвъ посѣвъ.

3) Въ с. Ново-Орехово, контролора написалъ на селянитѣ двойно количеството на посѣтитѣ ниви и понеже селянитѣ на врѣме не обжалвали произволитѣ на контролора, тѣ ще плащатъ сега двоенъ десѣтъкъ.

4) Въ с. Долни Чифликъ били разжѣнени контролоритѣ и кой знае какъ били загубени наржчнитѣ книги. По послѣ, книгитѣ сѣ били съставени, но всичко надписано; ако нѣкой ималъ ливада отъ 5 то качество била турена въ I-во качество и т. н.

5) Въ с. Корукюво въ „Камчийската мѣстность“, контролоритѣ искарали, че нумането отъ колоситѣ излѣзълъ 8 1/2 кгр.

ХРОНИКА

Слѣдъ заминаването на г. Тодоръ Иванчевъ за Цариградъ, да присѣдствава при отпразднуването 25 годишенъ юбилей, отъ царуването на Султана, Ромжко-Българския конфликтъ, тако-рѣчи, бѣше наклонилъ къмъ миролюбиво разрѣшение, при оставането на г. Начовича да управлява министерството на Външнитѣ Работи. Сега, обаче, щомъ се завърна г. Иванчевъ и пое управлението на Министерството, този конфликтъ влезе пакъ въ първата си остра фаза, вслѣдствие направенитѣ отъ Българската телеграфна агенция опровержения на даденитѣ отъ г. Начовича, прѣдъ Ромжкия дипломатически агентъ въ София, г. Мишу, декларации.

Кой е правъ въ това отношение и кой кривъ — още не е добръ разяснено и вѣстникитѣ даватъ разнообразни коментари; обаче, ний ще кажемъ, че за г. Т. Иванчева сме отпавяча убѣдени, че той е добъръ статистикъ; но за дипломатъ разбрахме, че го не бива и не му е мѣстото въ Министерството на Външнитѣ работи.

† Професоръ ЕМЕРИХЪ РАТАЙ, директора на Винарското-Овощарско Училище въ Клостернайбургъ при Виена се е поминалъ.

г. Коцевъ, свършилшия по *кошничарство*, а прѣподавателъ по Педагогика, Български и Руски езикъ при мѣстното Винарско-Землед. Училище, е прѣмѣстенъ за учителъ при Софийската Дѣвическа Гимназия. Добъръ че се намери единъ Арнаудовъ да вземе този човѣкъ въ София, та да се отърве землед. училище отъ него, защото нашитѣ голѣмпи въ Министерството на Търг. и Земледѣлието ги бѣше страхъ да го пратятъ да прави *кошничар*. На мѣстото на г. Коцева е назначенъ г. Цѣвевъ, свършилъ по нашето висше училище.

Оставката на г. Начевича. Министра на Търг. и Землед., г. Гр. Начевичъ, си е подалъ оставката по здравословни причини. На негово мѣсто е назначенъ г. Иовъ Титоровъ, Софийски адвокатъ и подпрѣдсѣдателъ въ Народното Събрание.

г. Тодоръ Тодоровъ, дългогодишния учителъ въ Садовското Землед. Училище и напослѣдъкъ управляющъ нисето землед. Училище въ гр. Татаръ Пазарджикъ, е прѣмѣстенъ по собствено желание за учителъ при тукашното Винарско-Землед. Училище.

За управител на Нисето Землед. Училище въ Т. Пазарджикъ е назначенъ единъ чужденецъ, който бѣ испѣденъ отъ Св. Синодъ отъ управлението земитѣ на Рилския манастиръ. Нека добръ помнятъ българскитѣ земледѣлци, че велзевула, Начевичъ, назначи за управител на единичното нисе земледѣлско училище въ България чужденецъ, испѣденъ отъ едно заведение, когато има български 7—8 год. практика и се игнориратъ.

Въ Т. Пазарджикското Нисе Землед. Училище има още единъ чужденецъ, градинарь—учителъ, тѣй че сега цѣлия му персоналъ е отъ чужденци. Да живѣе България! Нека ние теглимъ всичкитѣ тѣгоби въ страната, па за чиновници да си вземаме чужденци, а нашитѣ землед., свършили и практикували по нѣколко години, да ходятъ гладни.

Обръщаме внимание на г. Иовъ Титоровъ, новия министъръ, върха тѣзи работи.

КАКВО СТАВА ВЪ ЧУЖДИНА?

Ромжкия. Слѣдователя по убийството на цинцарина Михайляно, г. Флореско е билъ откритъ при слѣдствието, че между членовѣтъ на Македонския комитетъ имало заговоръ за убиване на сръбския и ромжкия кралѣ.

Правителството свиква камарата и сѣната на извънредна сесия за 24 Септемврий.

Англия. Парламента е растуренъ. Новия парламентъ ще се свика на 10 Октомврий.

Китай. Принцъ Чингъ е подкачилъ прѣговоритѣ за миръ съ съюзникитѣ. За разискване сѣ изставени слѣдующитѣ въпроси: 1) признаването гр. Тиенчинъ за неутраленъ, заедно съ квартала на туземцитѣ; 2) считане манджурскитѣ области, включително полуострова Ляу тунгъ, като раздѣляюща държава; 3) право на съюзникитѣ да дѣлжатъ гарнизони въ отворенитѣ китайски пристанища за покровителствование на чужденцитѣ и 4) погубване началникитѣ на боксерското движение.

Ли Хунгъ Чангъ е пристигналъ вече въ Тиенсинъ.

Германския държавенъ секретаръ графъ Бюловъ е отправилъ едно окръжно до силитѣ, въ което е заявилъ, че първото условие за подновяване на дипломатическитѣ отношения съ Китай е прѣдаването отъ негова страна на подстрекателитѣ на станалитѣ прѣстѣпления въ Пекинъ. Американскитѣ Слѣдствени Щати сѣ отказали да поддържатъ това искание.

Маршалъ Де Вандтразе, главнокомандующий на съюзнитѣ войски, е пристигналъ въ Шанхай.

Около гр. Кантонъ станали нови смущения.

Трансвалъ. Говори се, че генералъ Де Ветъ е убитъ при битката въ Печерструмъ. г. Крюгеръ се намира подъ полицейски надзоръ въ Лоренцо-Марквизъ. Англичанитѣ искатъ да го плѣнятъ. Той ще тръгне за Европа съ Холандски воененъ параходъ.

Испания. Военното положение, наложено прѣди нѣколко мѣсеци въ нѣкой провинции, е вече вдигнато.

Сърбия. По случай рожденинъ денъ на Кралицата ще се амнистиратъ много затворници, обвинени по атентата сръбшу екскр. Краля Миланъ.

Избрана е една комисиия отъ най учени хора, която ще състави законопроектъ за несмѣняемостта на чиновникитѣ.

Австро-Унгария. Съ императорски указъ, отъ 2й Септемврий, отпускатъ се 5 милиона крони (1 крона = 1 л. и 10 ст.) за спомогане на пострадавшето население отъ послѣднитѣ стихийни нещастия. Около 2,750,000 крони ще се раздаждатъ само въ Галиция, тѣй като тукъ има най много пострадавши отъ послѣднитѣ наводнения.

Персийския шахъ посѣти Виена.

Филипинскитѣ Острови. Споредъ известията отъ Манила, тукъ е станало пакъ въстание противъ Американското управление. Има убити и ранени отъ двѣтѣ страни.

ОБЯВЛЕНИЯ ОТЪ СЪДЕБНИТѢ ПРИСТАВИ:

№ 11151

Извѣстиямъ, че отъ 15 Септемврий до 16 Октомврий т. г. до 5 часа послѣ обѣдъ ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвентъ слѣдующитѣ недвижими имоти находящи се въ Кириловското землище, а именно:

1) Нива въ „Бръстакъ“ 5 декара 5 ара оценена за 5 л. 50 ст.; 2) Нива въ „Бръстакъ“ 4 дек. 7 ара оцѣнена 4 л. 70 ст.; 3) Нива въ „Янчило“ 6 декара 7 ара оцѣн. 6 л. 70 ст.; 4) Нива „Янчило“ 5 дек. 7 ара оцѣн. 5 лева 70 ст.; 5) Нива „Янчило“ 3 дек. 5 ара оценена 3 л. 50 ст.; 6) Нива „Цѣлинитѣ“ 5 декара оцѣн. 5 л.; 7) „Смрадликаша“ 11 декара 5 ара оцѣн. 11 л. 50 ст.; 8) Нива „Кжбелски Долъ“ 9 декара 2 ара оцѣн. 9 лева 20 ст.; 9) Нива „Горний Соватъ“ 6 дек. 2 ара оц. 6 лева 20 ст.; 10) Нива „Горний Соватъ“ 6 декара 2 ара оц. 6 лева 20 ст.; 11) Нива „Влашка“ 5 декара оцѣн. 5 лева; 12) Ливада „Ялията“ 5 декара 2 ара оцѣн. 5 лева 20 ст.; 13) Ливада „Ялията“ 2 дек. 2 ара оцѣн. 2 лева 20 ст.; 14) Ливада „Ялията“ 2 декара 5 ара оцѣн. 2 л. 50 ст.

Горнитѣ имоти принадлежатъ на покойния Никола Петковъ отъ село Кирилово не сѣ заложени продаватъ се по възисканieto на Кула Петрова васт. на дѣцата на покойния Петръ Бѣлчовъ отъ с. село за 315 л. лихвитѣ и разноскитѣ по изпълнителния листъ № 1981 на Плѣвентскій Окол. Мир. Сѣдия.

Наддаването ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглежданието книжата и наддаването може да става всѣки присѣдственъ денъ въ канцеларията ми.

гр. Плѣвентъ, 5 Септемврий 1900 г.

Дѣло № 654/97 год.

1—1 Сѣд. Приставъ: Хр. Ив. Мускоревъ.

№ 11150

Извѣстиямъ, че отъ 15 Септемврий до 16 Октомврий до 5 часа послѣ обѣдъ ще се продава на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвентъ слѣдующий недвижимъ имотъ, а именно:

1) Кжца въ с. Дол. Джбникъ, „Торешка Махла“, направена отъ керпичъ и покрита съ керемиди съ дворъ около 5 декара оцѣнена за 300 лева.

Горний имотъ принадлежи на Сеико Данковъ отъ с. Д. Джбникъ, не е заложенъ продава се по възисканieto на Стоянъ Д. Коларовъ отъ Плѣвентъ за 300 лева лихвитѣ и разноскитѣ по изпълнителния листъ № 4188 на Плѣвентскій Окол. Мир. Сѣдия.

Наддаването ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглежданието книжата и наддаване-

то може да става всѣки присѣдственъ денъ въ канцеларията ми.

гр. Плѣвентъ, 5 Септемврий 1900 год.

Дѣло № 729 / 99 год.

1—1 Сѣдебенъ Приставъ: Хр. Ив. Мускоревъ

№ 11332

Извѣстиямъ, че отъ 9 Септемврий до 10 Октомврий т. г. до 5 часа послѣ обѣдъ ще се продава на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвентъ слѣдующий недвижимъ имотъ, а именно:

1) Една кжца, въ гр. Плѣвентъ, III кварталъ, подъ № 1050, съ 3 стаи, построена съ обикновенъ материялъ и покрита съ керемиди, съ дворъ 250 кв. метра, при сѣждѣ: Иванъ Крачуновъ, Георге Лечинъ, Цѣтанъ Караивановъ и пжтъ, оцѣнена за 50 лева.

Горний имотъ принадлежи на Пенко Прокоповъ отъ гр. Плѣвентъ; има и други задрѣжения; продава се по възисканieto на Т. Табаковъ, повѣр. отъ гр. Плѣвентъ за 80 л., лихвитѣ и разноскитѣ по изпълнителния листъ № 2583 на II Плѣвентскій Мировий Сѣдия.

Наддаването ще почне отъ първоначалната цѣна.

Разглежданието книжата и наддаването може да става всѣки присѣдственъ денъ въ канцеларията ми.

гр. Плѣвентъ, 7 Септемврий 1900 год.

Дѣло № 538 / 1900 год.

1—1 Сѣдебенъ Приставъ: Т. П. Алексиевъ.

№ 10974

Извѣстиямъ, че отъ 9 Септемврий до 10 Октомврий до 5 часа послѣ обѣдъ ще се продава на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвентъ слѣдующий недвижимъ имотъ, а именно:

1) Една фурна, подъ единъ покривъ съ кжцата на дѣлжника, построена отъ камакъ, тухли и покрита съ керемиди, находяща се въ гр. Плѣвентъ, III кварталъ, при сѣждѣ: дѣлжниковата кжца, и джогени пжтъ, оцѣнена за 500 лева.

Горний имотъ принадлежи на Хаджи Константинъ и Хаджи Илиевъ отъ гр. Плѣвентъ; не е заложенъ; продава се по възисканieto на Тодоръ Табаковъ, повѣр. отъ гр. Плѣвентъ за 1020 л. 84 ст., лихвитѣ и разноскитѣ по изпълнителния листъ № 457 на Плѣвентскій Окръженъ Сѣд.

Наддаването ще почне отъ първоначалната цѣна.

Разглежданието книжата и наддаването може да става всѣки присѣдственъ денъ въ канцеларията ми.

гр. Плѣвентъ, 26 Августъ 1900 год.

Дѣло № 63 / 99 год.

1—1 Сѣдебенъ Приставъ: Т. П. Алексиевъ.

Агента ни, г. Коста Моновъ изъ гр. Плѣвентъ, излѣзе за събиране абонаментъ и записване нови абонати на вѣстника изъ Кюстендилски и Софийски окрѣзи. Молимъ абонатитѣ ни да му даватъ най-голѣмо съдѣствие.

ЛВНА БЛАГОДАРНОСТЪ.

Сѣмейството на, безъ врѣме загиналъ отъ злодѣйска ржжа, Стефанъ Н. Койбашиевъ, исказва чрѣзъ настоящето своята благодарностъ на осигурителното за животъ дружество „Ню Йоркъ“, за гдѣто чрѣзъ своя директоръ за България г-на Г. Георговъ, въ единъ кратъкъ срокъ, изплати напълно осигурената отъ покойния въ полза на наследникитѣ му сумата 30,000 л. зл.

Отъ сѣмейството.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА ПЪТА ГОДИШНИНА ВЪ „ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА“.

В. „ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА“ ще излиза за напредъ седмично въ гр. Плѣвентъ. Цѣната на вѣстника ОСТАВА 6 ЛЕВА за въ България. На ученицитѣ се отстъпва за 5 лева. За въ странство се прибавятъ само пощенскитѣ разноски.

Вѣстника ще се праща само на прѣдплатившитѣ абонати.

Който прѣдплати до края на м. Септемврий, направо въ редакцията, получава даромъ **ЗЕМЛЕДЪЛСКИ КАЛЕНДАРЪ** отъ К. Малковъ и Н. Кормановъ, за 1900 год., който иначе се продава за 1 левъ и 30 стотинки.

Абониранieto става направо въ редакцията, въ гр. Плѣвентъ, чрѣзъ агентитѣ на вѣстника и чрѣзъ пощенскитѣ писалища. На настоятелитѣ се прави 20% отстъпъ.